

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 180/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Β' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ)
Συνεδρίαση της 15^{ης} Μαΐου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Σακελλαρίου, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ανδρέας Φυτράκης, Ιωάννης Τριάντος, Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ανδρέας Χαρλαύτης, Στέφανος Δέτσης, Νικόλαος Μουδάτσος, Παρασκευάς Βαρελάς, Βασιλική Δούσκα, Ιωάννης – Κων/νος Χαλκιάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κων/νος Γεωργάκης, Νίκη Μαριόλη, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Βασιλική Τύρου, Κουήν – Τακουή Χουρμουζιάν, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Γεώργιος Ανδρέου, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Παναγιώτης Παππάς και Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αγγελική Καστανά, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το αριθμ. Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α./ΔΙΟΙΚ/Α4/ΠΜΥ/ΕΠ105/18-1-2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού/Γενική Γραμματεία Πολιτισμού/Γενική Δ/ση Διοικητικής Υποστήριξης/Διεύθυνση Διοικητικού/Τμήμα Διοίκησης Μόνιμου Προσωπικού, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΓΔΜΝ/192299/28335/23477/11949/11-11-2013 έγγραφο της ίδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν δύναται να υποβάλει παραίτηση, από την υπηρεσία, η Σ.Δ., μόνιμη υπάλληλος με βαθμό Γ' του κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων της Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού και τώρα Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠ.ΠΟ.Α.), αν και δεν έχει λήξει ο χρόνος υποχρεωτικής υπηρεσίας της μετά το τέλος της άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα, δεδομένου ότι δικαιούται πλήρους συντάξεως, ως πάσχουσα από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, με ποσοστό αναπηρίας 80% και δεκαπενταετή συντάξιμη υπηρεσία.

.....

Επί του ανωτέρω ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 36/2014 γνωμοδότηση του ΣΤ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία διαμορφώθηκε ισοψηφία δύο γνωμών. Εν όψει της ισοψηφίας αυτής, το ερώτημα παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 2, 6 παρ.3 και 7 παρ.3 του ν.3086/2002 (Α' 324).

Κατόπιν αυτών, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

.....

I. Με το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνημμένα στοιχεία εκτίθενται τα εξής:

Με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α1/ΠΜΥ/65613/21-12-1993 απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού διορίστηκε η Σ.Δ. σε κενή οργανική θέση του κλάδου ΠΕ2 Αρχαιολόγων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1648/1986 «Προστασία πολεμιστών, αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μειονεκτούντων προσώπων» (Φ.Ε.Κ. Α' 147). Σύμφωνα με την από 24-9-1992 γνωμάτευση της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής η Σ.Δ. έπασχε από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%.

Στην υπάλληλο χορηγήθηκε άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας τεσσάρων (4) ετών, από 1-10-2002 έως 30-9-2003, από 15-11-2004 έως 14-11-2005, από 1-2-2006 έως 31-1-2007 και από 1-4-2007 έως 31-3-2008.

Η προαναφερόμενη, υπέβαλε, στις αρχές του έτους 2012, αίτηση παραιτήσεως από την υπηρεσία, την οποία, όμως, ανακάλεσε λόγω της υποχρεώσεώς της να υπηρετήσει επί χρόνο ίσο με το τριπλάσιο της άδειας που έλαβε (άρθρο 58 παρ. 7 του Υπαλληλικού Κώδικα).

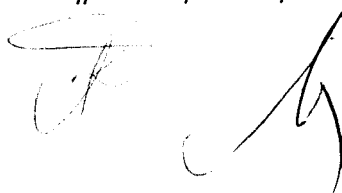
Στη συνέχεια, η υπάλληλος επανήλθε και ζήτησε από την υπηρεσία να «επιδείξει την επιβαλλόμενη ευαισθησία και να της επιτρέψει να παραιτηθεί από την υπηρεσία», καθόσον η υγεία της έχει επιβαρυνθεί, υποβάλλεται σε αιμοκάθαρση τρεις φορές την εβδομάδα, το ποσοστό αναπηρίας της ανέρχεται σε 80% και η βαρύτητα της παθήσεώς της δεν δικαιολογεί απλώς τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθεί, αλλά επιβάλλει την άμεση συνταξιοδότησή της, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 169/2007 και του ν.3865/2010. Περαιτέρω, ισχυρίστηκε ότι στην περίπτωση της δεν εφαρμόζεται η δέσμευση της παρ. 7 του άρθρου 58 του Υπαλληλικού Κώδικα, ενόψει και της ρυθμίσεως της παρ. 6 του άρθρου 148 του ίδιου Κώδικα, η οποία ορίζει ότι παραμένουν σε ισχύ οι λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζουν την παραίτηση σε ειδικές περιπτώσεις, όπως, προφανώς, είναι και η δική της περίπτωση.

Εν όψει του ανωτέρω αιτήματος, η Υπηρεσία υπέβαλε το ερευνώμενο ερώτημα.

II. 1. Στα άρθρα 58 και 148 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και (Υπαλληλικός Κώδικας), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3528/2007 (Φ.Ε.Κ. Α' 26), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 58 - Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης.

«1. Για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Άδεια δεν χορηγείται αν ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου που απομένει μετά το πέρας της άδειας είναι μικρότερος του τετραπλάσιου της χρονικής διάρκειας της άδειας. Επίσης η ανωτέρω άδεια δεν χορηγείται αν ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει τη δοκιμαστική υπηρεσία. 2....3...4...5. Ο υπάλληλος, στον οποίο χορηγείται άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης λαμβάνει τις αποδοχές του. Στους υπαλλήλους που χορηγείται άδεια για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο εσωτερικό παρέχονται αποδοχές αυξημένες κατά 20%....6....7. Μετά το τέλος της άδειας εκπαίδευσης ο υπάλληλος υποχρεούται να υπηρετήσει στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για

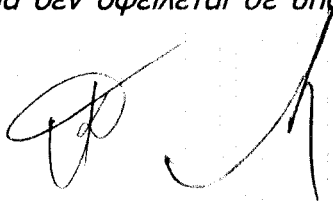

χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσής του αυτής ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά το χρόνο της άδειας, ο οποίος δεν υπολογίζεται στην περίπτωση αυτή ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας. 8. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων κατά τη διάρκεια της άδειας του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.....».

Άρθρο 148 - Παραίτηση.

«1. Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως. Αίρεση, όρος ή προθεσμία στην αίτηση παραίτησης θεωρούνται ότι δεν έχουν γραφεί. 2...3. Ο υπάλληλος που έχει τις υποχρεώσεις του άρθρου 58, δεν έχει δικαίωμα να παραιτηθεί πριν λήξει ο χρόνος που ορίζεται στη διάταξη αυτή. 4....5 Η αίτηση παραίτησης γίνεται αποδεκτή με πράξη που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο και δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.....6. Διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που ρυθμίζουν την παραίτηση του υπαλλήλου σε ειδικές περιπτώσεις, διατηρούνται σε ισχύ».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου μόνου της υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ53/1379/ΟΙΚ.4727/19-2-2008 αποφάσεως του Υπουργού Εσωτερικών «Καθορισμός υποχρεώσεων των υπαλλήλων που τελούν σε άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης» (Φ.Ε.Κ. Β' 315/27-2-2008), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 58 παρ. 8 του Υπαλληλικού Κώδικα (Υ.Κ) ορίζονται τα εξής: «3. Εάν, με υπαιτιότητα του υπαλλήλου, διακοπεί η φοίτηση ή παρέλθει άπρακτη η εξάμηνη προθεσμία κατάθεσης του τίτλου όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει στην υπηρεσία του την προσαύξηση των αποδοχών που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της άδειας, με τους νόμιμους τόκους. Η επιστροφή αυτή ενεργείται με πράξη του αρμόδιου για την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών οργάνου, το οποίο οφείλει να ενημερώσει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας προσωπικού ή της υπηρεσίας που υπηρετεί ο υπάλληλος. Σε περίπτωση άρνησης επιστροφής των ανωτέρω αποδοχών, η είσπραξη γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων. Εάν η διακοπή ή μη κατάθεση του τίτλου σπουδών στην υπηρεσία δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του υπαλλήλου, όπως ιδίως

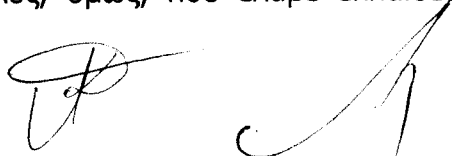
λόγω ασθένειας, ο υπάλληλος απαλλάσσεται από την κατά τα ανωτέρω υποχρέωση επιστροφής αποδοχών».

3. Στα άρθρα 54-56 του Υ.Κ. αναφέρονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης αναρρωτικών αδειών και στο άρθρο 153 παρ.1 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι: *«3. Ο υπάλληλος απολύεται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, αν διαπιστωθεί σωματική ή πνευματική ανικανότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 100, 165 και 167 του παρόντος. Δεν απολύεται ο υπάλληλος αν η ανικανότητα του επιτρέπει την άσκηση άλλων καθηκόντων. 2.....».*

III. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Το άρθρο 58 του Υ.Κ. ρυθμίζει την χορήγηση «ειδικών» αδειών απουσίας για λόγους υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Οι υπάλληλοι του δημοσίου δικαιούνται να λάβουν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης προκειμένου να συμμετάσχουν σε προγράμματα μετεκπαίδευσης ή προγράμματα μεταπτυχιακής εκπαίδευσης. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για το χρονικό αυτό διάστημα ο υπάλληλος απομακρύνεται από την υπηρεσία του και αφοσιώνεται στην εκπαίδευσή του, επιστρέφει δε στην υπηρεσία μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του. Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής άδειας, όταν αυτή έχει δοθεί για το εσωτερικό, ο υπάλληλος δικαιούται αποδοχές αυξημένες κατά 20%. Περαιτέρω, ο υπάλληλος που έχει απολαύσει του εν λόγω ευεργετήματος έχει υποχρέωση παραμονής στην Υπηρεσία για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Η υποχρέωση παραμονής, δηλαδή παροχής υπηρεσίας είναι πλήρης, διότι η τυχόν μη εκπλήρωσή της, δηλαδή λόγω παραιτήσεως του υπαλλήλου, συνεπάγεται συνέπειες σε βάρος του ήτοι: α) Υποχρέωση επιστροφής των αποδοχών του και β) Ο χρόνος της άδειας «δεν υπολογίζεται» ως χρόνος «πραγματικής» υπηρεσίας.

2. Το άρθρο 148 του Υ.Κ. ρυθμίζει τα της παραιτήσεως των δημοσίων υπαλλήλων, η οποία είναι ένας εκ των προβλεπομένων, στο άρθρο 147 αυτού, λόγω λύσεως της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως, η οποία συνδέει τον υπάλληλο με το Κράτος. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου αυτού (148), η παραίτηση του μόνιμου υπαλλήλου από τη θέση την οποία ήδη κατέχει, αποτελεί δικαίωμα αυτού, διότι η υπαλληλική σχέση είναι εθελούσια και δεν επιβάλλεται υποχρεωτικά. Η λύση της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως επέρχεται με την αποδοχή της παραιτήσεως. Ο δημόσιος υπάλληλος, όμως, που έλαβε εκπαιδευτική άδεια, δεν έχει δικαίωμα να

παραιτηθεί πριν εκπνεύσει ο προβλεπόμενος κατά το νόμο χρόνος υπηρεσίας μετά την άδεια (άρθρο 58 παρ. 7 του Υ.Κ.). Από τη διατύπωση της παρ. 7 του εν λόγω άρθρου, προκύπτει ότι υπάρχει μια προειδοποίηση της Υπηρεσίας προς τον δημόσιο υπάλληλο πως αυτός, μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής άδειάς του, υποχρεούται να παραμείνει στην Υπηρεσία για χρονικό διάστημα ίσο προς το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας αυτής. Στην αντίθετη περίπτωση, ο υπάλληλος υποχρεούται να επιστρέψει τις αποδοχές που έλαβε κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής και ο χρόνος της άδειας δεν υπολογίζεται ως χρόνος «πραγματικής υπηρεσίας» (βλ. μελέτη Ι. Πανταζάτου, Προέδρου Εφετών Δ.Δ. δημοσιευμένη στο Δ.ΦΟΡ.Ν 2010, 773, Πρβλ. Γνμδ Ν.Σ.Κ. 208/2006).

Περαιτέρω, η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 148 του Υ.Κ, ορίζει ότι διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που ρυθμίζουν την παραίτηση του υπαλλήλου σε ειδικές περιπτώσεις, π.χ. διατάξεις που προβλέπουν την αυτοδίκαιη παραίτηση των υποψηφίων βουλευτών ή υποψηφίων αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α., όσων καταλαμβάνουν δεύτερη θέση κ.λ.π. Η διάταξη, όμως, αυτή, δεν προβλέπει ότι διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται διατάξεις άλλες, από αυτές που ρυθμίζουν την λύση υπαλληλικής σχέσεως δια παραίτησεως, όπως, δηλαδή, διατάξεις που αφορούν τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος υπαλλήλου. Άλλωστε, οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας είναι διατάξεις ανεξάρτητες και αυτοτελείς και εφαρμόζονται από την συνταξιοδοτική αρχή, αφού λήξει η δημοσιοϋπαλληλική σχέση, που συνδέει τον υπάλληλο με το Κράτος.

IV. Ενόψει των ανωτέρω και μετά από συζήτηση, που διεξήχθη μεταξύ των μελών της Ολομελείας, επί του ερωτήματος διατυπώθηκαν οι εξής δύο γνώμες:

1. Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους Ανδρέα Φυτράκη, Ιωάννη Τριάντο, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ, Ιωάννη Διονυσόπουλο, Ανδρέα Χαρλαύτη, Στέφανο Δέτση, Βασιλική Δούσκα, Κων/νο Γεωργάκη, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Βασιλική Τύρου, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνο Κηπουρό, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά και Παναγιώτη Παππά, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψηφοί δέκα πέντε**), εφόσον η υπάλληλος επιθυμεί τη λύση της υπαλληλικής σχέσεως και υποβάλλει παραίτηση, πριν λήξει ο χρόνος της υποχρεωτικής της υπηρεσίας μετά το τέλος της άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης, η Υπηρεσία θα πρέπει να αποδεχθεί την παραίτησή της, καθόσον η υπάλληλος δεν

υπόκειται σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία που απαγορεύεται από το Σύνταγμα με το άρθρο 22 παρ. 4 ή με την 105 Διεθνή Σύμβαση της Γενεύης, που κυρώθηκε με το ν.δ.4221/1961 (πρβλ. ΑΠ. 676/1987). Στην περίπτωση, όμως, αυτή, η υπάλληλος θα υποστεί τις προβλεπόμενες από την παρ. 7 του άρθρου 58 του Υ.Κ. συνέπειες (υποχρέωση επιστροφής των αποδοχών που έλαβε κατά το χρόνο της άδειάς της και μη υπολογισμός του χρόνου αυτού ως χρόνου πραγματικής υπηρεσίας), οι οποίες δεν προκύπτει ότι κάμπτονται σε ειδικές περιπτώσεις, όπως στη συγκεκριμένη, που η υπάλληλος αντιμετωπίζει σοβαρότατο πρόβλημα υγείας.

Άλλωστε, εάν ο νομοθέτης ήθελε να αποκλείσει την επέλευση των συνεπειών στην περίπτωση παραιτήσεως του υπαλλήλου για λόγους υγείας, θα το προέβλεπε ρητώς, όπως το έπραξε με την παρ. 3 του άρθρου μόνου της υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ53/1379/ΟΙΚ.4727/19-2-2008 αποφάσεως του Υπουργού Εσωτερικών «Καθορισμός υποχρεώσεων των υπαλλήλων που τελούν σε άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης.

Επίσης, και πάλι για την ειδική περίπτωση των στρατιωτικών, που σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του ν.δ.1400/1973 «Περί Καταστάσεων των Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων» (Φ.Ε.Κ. Α' 114), έχουν υποχρέωση παραμονής στο στράτευμα για ορισμένο διάστημα, άλλως υπόκεινται στις προβλεπόμενες από τη διάταξη της παρ.16 του ίδιου άρθρου συνέπειες, ο νομοθέτης προέβλεψε, στην παρ.17, ότι οι συνέπειες αυτές δεν επιβάλλονται στους αξιωματικούς που εξέρχονται από το στράτευμα για λόγους υγείας.

Εν προκειμένω, όμως, δεν υπάρχει ανάγκη τέτοιας προβλέψεως, καθόσον υπάρχει διέξοδος στον Υ.Κ. Ειδικότερα, προβλέπεται η δυνατότητα διακοπής της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως για λόγους υγείας, σύμφωνα με τη διαγραφόμενη από τον Υ.Κ διαδικασία (άρθρο 153, απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα), ενώ, από τον συνδυασμό των άρθρων 54-56 και 153 παρ. 1 του Υ.Κ, συνάγεται ότι ναι μεν τα οικεία υγειονομικά όργανα είναι αρμόδια να αποφαινούνται σχετικά με την φύση της νόσου του υπαλλήλου ως ιάσιμης ή μη και, εν όψει των δεδομένων αυτών, να κρίνουν εξ αντικειμένου περί της κατ' αρχήν καταλληλότητας από απόψεως υγείας για την παραμονή του στην υπηρεσία, στο Υπηρεσιακό, όμως, Συμβούλιο ανήκει περαιτέρω η αρμοδιότητα της κρίσεως για τη δυνατότητα ή μη

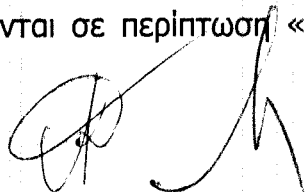

απρόσκοπτης για τη δημόσια υπηρεσία συνεχίσεως εκτελέσεως των καθηκόντων του υπαλλήλου (πρβλ. Ολ. ΕΣ 1586/2011, ΣΤΕ 2052/2010, 3276/2009).

Κατά συνέπεια, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, η Υπηρεσία, η οποία γνωρίζει το σοβαρό πρόβλημα υγείας της υπαλλήλου, περαιτέρω δε πληροφορείται από την ίδια ότι η υγεία της έχει επιβαρυνθεί και ότι επιβάλλεται η άμεση συνταξιοδότησή της, οφείλει να κινήσει τη διαδικασία την επιβαλλόμενη από το άρθρο 153 του ΥΚ και να την παραπέμψει στην Υγειονομική Επιτροπή, η αρμοδιότητα της οποίας είναι αποκλειστική. Η εν λόγω Επιτροπή θα διαπιστώσει το ίσισμο ή μη της νόσου. Επίσης, εν όψει των διαπιστώσεων αυτών θα εκφέρει κρίση περί της, από απόψεως υγείας, αντικειμενικής, κατ' αρχήν, καταλληλότητας της υπαλλήλου να παραμείνει στην υπηρεσία. Στη συνέχεια, θα επιληφθεί το υπηρεσιακό συμβούλιο στο οποίο (καθώς αυτό παρέχει, λόγω της συνθέσεώς του, τις υπό του Συντάγματος απαιτούμενες προς τούτο εγγυήσεις) ανήκει η αρμοδιότητα να κρίνει, εν όψει των διαπιστώσεων της υγειονομικής επιτροπής, αν υφίσταται ή μη δυνατότητα απρόσκοπτης για την υπηρεσία, συνεχίσεως της εκτελέσεως των καθηκόντων της υπαλλήλου.

Αυτονόητο, τέλος, είναι ότι εφ' όσον ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία και λυθεί η υπαλληλική σχέση της υπαλλήλου, σύμφωνα με το άρθρο 153 Υ.Κ., δεν θα επέλθουν οι συνέπειες, οι προβλεπόμενες από το άρθρο 58 παρ.7 του Υ.Κ., δεδομένου ότι η συγκεκριμένη υπάλληλος δεν αθέτησε την υποχρέωσή της για υποχρεωτική εργασία, αλλά η λύση της υπαλληλικής της σχέσης επήλθε από λόγους αντικειμενικούς, προβλεπόμενους στον Υ.Κ.

2. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τους Ιωάννη Σακελλαρίου, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Νικόλαο Μουδάτσο, Παρασκευά Βαρελά, Ιωάννη – Κων/νο Χαλκιά, Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Νίκη Μαριόλη, Κουήν – Τακουή Χουρμουζιάν, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Αφροδίτη Κουτούκη, Γεώργιο Ανδρέου, Αδαμαντία Καπετανάκη και Σταύρο Σπυρόπουλο, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (**ψήφοι δώδεκα**), σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 58 του Υ.Κ., οι προβλεπόμενες από τη διάταξη αυτή συνέπειες (υποχρέωση επιστροφής των αποδοχών που έλαβε ο υπάλληλος κατά τον χρόνο της άδειάς του και μη υπολογισμός του χρόνου αυτού ως χρόνου πραγματικής υπηρεσίας) επέρχονται σε περίπτωση «αθετήσεως της υποχρεώσεως» παραμονής,

δηλ. παροχής υπηρεσίας στο Δημόσιο μετά το τέλος του χρόνου της άδειας για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου αυτού. Αθέτηση της παραπάνω υποχρέωσης, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, είναι η κατ' επιλογή και με υπαιτιότητα του υπαλλήλου παράβαση της υποχρέωσης παραμονής στην υπηρεσία μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής του άδειας για το προαναφερθέν χρονικό διάστημα, τέτοια δε αθέτηση δεν υφίσταται όταν ο υπάλληλος, πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος, παραιτείται για λόγους υγείας, οι οποίοι τον καθιστούν ανίκανο να συνεχίσει να εργάζεται, αφού στην περίπτωση αυτή η παραίτηση υποβάλλεται για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή του, οι οποίοι υπερβαίνουν τη δυνατότητα επιλογής της παραμονής ή μη στην υπηρεσία για χρονικό διάστημα ίσο με το τριπλάσιο του χρόνου της άδειας. Επιχείρημα υπέρ της απόψεως αυτής προκύπτει και από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου μόνου της υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ. 53/1379/οικ. 4727/19-2-2008 αποφάσεως του Υπουργού Εσωτερικών «Καθορισμός υποχρεώσεων των υπαλλήλων που τελούν σε άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης» (βλ. και ανάλογη ρύθμιση για τους εκπαιδευτικούς στην παρ. 1ε του άρθρου 9 του ν.2986/2002, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 4 του ν. 3687/2008, σύμφωνα με την οποία: «Στις περιπτώσεις υπαίτιας διακοπής της εκπαιδευτικής άδειας ή αθέτησης της υποχρέωσης της προηγούμενης περίπτωσης δ' επιστρέφονται οι καταβληθείσες πρόσθετες αποζημιώσεις, καθώς και οι καταβληθείσες αποδοχές ολικά ή μερικά,»). Εν προκειμένω, η ενδιαφερόμενη υπάλληλος αναφέρει ότι αδυνατεί να συνεχίσει να εργάζεται, συνεπεία της επιδεινώσεως της παθήσεώς της, για την οποία έχει καθορισθεί με την υπ' αρ. 521/16-3-2011 γνωμάτευση της Ανωτάτης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής, μετά τη λήξη της άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσής, ποσοστό αναπηρίας 80%. Εφόσον υποβληθεί παραίτηση με επίκληση του λόγου αυτού, η υπηρεσία πρέπει να εξετάσει τη βασιμότητά του, λαμβάνοντας υπόψη και τις συνταγματικές διατάξεις περί προστασίας των ατόμων με αναπηρίες (άρθρο 21 παρ. 3 και 6 του Συντάγματος). Αν από τον παραπάνω έλεγχο διαπιστωθεί ότι η υπάλληλος είναι πράγματι ανίκανη να συνεχίσει να εργάζεται, τότε δεν συντρέχει περίπτωση αθετήσεως, εκ μέρους αυτής, της υποχρέωσης παραμονής της στην υπηρεσία, ούτε επέλευσης των συνεπειών του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 58 παρ. 7 του Υ.Κ. Τα ανωτέρω ισχύουν

ανεξάρτητα από τη δυνατότητα απολύσεως της υπάλληλου για σωματική ανικανότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 153 του Υ.Κ..

V. Εν όψει όλων των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, **κατά πλειοψηφία**, ότι επί του υποβληθέντος ερωτήματος προσηκεί η απάντηση ότι εφόσον η υπάλληλος υποβάλει παραίτηση, πριν λήξει ο χρόνος της υποχρεωτικής της υπηρεσίας στο Δημόσιο μετά το τέλος της άδειας υπηρεσιακής εκπαίδευσης, η Υπηρεσία πρέπει να αποδεχθεί την παραίτησή της, καθόσον η υπάλληλος δεν υπόκειται σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία. Στην περίπτωση, όμως, αυτή η υπάλληλος θα υποστεί τις συνέπειες της παρ.7 του άρθρου 58 του Υ.Κ. Ανεξαρτήτως τούτων, η Υπηρεσία, στην οποία υπηρετεί η υπάλληλος, και η οποία γνωρίζει το σοβαρότατο πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζει, οφείλει να κινήσει την διαδικασία του άρθρου 153 του Υ.Κ. και να την παραπέμψει στην έχουσα αποκλειστική αρμοδιότητα υγειονομική επιτροπή. Εφόσον η υπάλληλος απολυθεί με τη διαδικασία του άρθρου 153 του Υ.Κ. η λύση της υπαλληλικής της σχέσεως θα επέλθει χωρίς να βαρύνεται με τις συνέπειες της παρ. 7 του άρθρου 58 του Υ.Κ..

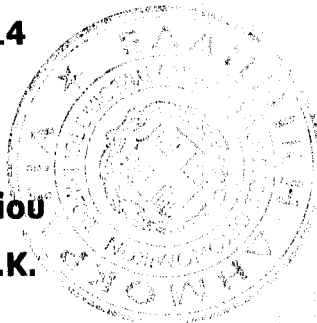
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 24 -6 - 2014

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Σακελλαρίου

Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η εισηγήτρια

Αγγελική Χ. Καστανά

Νομική Σύμβουλος του Κράτους